

Strategia

Ohjelma

Suunnitelma

Käytänne

Suuntaviivat

Säännöt

**Boråsin kaupungin
hoito- ja hoiva-asumisen, kotipalvelun,
lyhytaikaisasuntojen ja
kotihoitoavustuksen suuntaviivat**

Boråsin kaupungin ohjausasiakirja

Tehostava

STRATEGIA – ratkaiseva valinta tulosten saavuttamiseksi

OHJELMA – toiminnan ja menetelmien tavoitteellisuus SUUNNITELMA – toimet, aikaraja ja vastuu

Normittava

KÄYTÄNNE – Boråsin kaupungin asenne

SUUNTAVIIVAT – suositeltu toimintatapa

SÄÄNNÖT – ehdottomat rajat ja vaatimukset

Hoito- ja vanhustenhautolautakunnan vahvistama

Päiväys: 29. lokakuuta 2019

Hoito- ja vanhustenhautolautakunta vastaa tarkastuksesta

Asiakirja koskee Hoito- ja vanhustenhautolautakuntaa sekä Sosiaali- ja erityishautolautakuntaa

Asiakirja on voimassa vuoteen 2023 saakka.

Sisältö

Kotipalvelu	4
Turvallisuus	4
Huolenpito	4
Saattopalvelu	5
Oleskelu ulkoilmassa	5
Hankinnat	5
Siivous	5
Pyykinpesu	5
Rajaukset	5
Hoito- ja hoiva-asuminen	5
Rajaukset	6
Muut tiedot	6
Pariasuminen/yhdessä asumisen jatkaminen	6
<hr/>	
Lyhytaikaisoleskelu	6
Rajaukset	7
Muut tiedot	7
Kotihoitoavustusta koskevat säännöt	7
Muut tiedot	7

Johdanto

Boråsin kaupungin kotipalvelun, lyhytaikaisasumisen sekä hoito- ja hoiva-asumisen suuntaviivojen lähtökohtana ovat sosiaalipalveluin pyrkimykset. Suuntaviivat kohdistuvat henkilöihin, joilla iän tai toimintarajoitteen johdosta on vaikeuksia selviytyä arkielämästään, tai jotka tarvitsevat apua ja tukea, josta ei voida huolehtia muulla tavoin.

Suuntaviivojen tarkoituksena on yhdenvertaisten arvioiden saavuttaminen. Kohtuullista elintasoja koskeva yksilöllinen arviointi tehdään kuitenkin aina. Myönnetty tuki muotoillaan siten, että se parantaa henkilön itsenäisen elämän mahdollisuuksia. Yksityiselle henkilölle annetaan edellytyksiä myönnettyjen tukitoimien suunnitteluun ja toteuttamiseen vaikuttamiselle. Tukea saavan henkilön on mahdollisimman pitkälle osallistuttava toimien toteutukseen.

Hyvinvointitekniikan käyttö toiminnassa on vaihtoehto, jota käytetään henkilön itsenäisyyden ja loukkaamattomuuden säilyttämiseksi.

Suuntaviivat sisältävät myös kotihoitoavustusta koskevia sääntöjä. Avustus on tarkoitettu taloudelliseksi tueksi ja sisältää myös säännöllisen lomituksen mahdollisuuden.

Kotipalvelu

Turvallisuus

Arkielämästään huolta kantavalle voidaan myöntää puhelinyhteys tai turvakäynnit. Ne myönnetään yksilöllisesti tarve- ja tarkoituksellisesti.

Turvahälytintä turvaa yhteyden henkilöstöön kaatumisen tai muun tapaturman yhteydessä. Turvahälytintä on tarveperusteinen.

Huolenpito

Jos ei selviydy henkilökohtaisesta huolenpidostaan, tukea voi saada yksilöllisen arvioinnin perusteella.

Apua hygienian hoitoon annetaan tavallisesti herättäessä ja nukkumaan mennessä samoin kuin pukeutumis- ja riisuuntumisapua. Apua vessakäynteihin ja siirtymisiin kodissa annetaan suunniteltujen käyntien yhteydessä koko vuorokauden aikana. Jos ei selviydy suihkussa käymisestä, siihen voi saada apua yksilöllisen arvioinnin perusteella.

Ateriat

Jos aterioita ei pysty järjestämään omin voimin, siihen on mahdollista saada apua.

Pääateriaa varten on erilaisia vaihtoehtoja:

- Valmisaterian ostaminen kaupasta, jos ei itse selviydy ostoksista
- Saattaminen ravintolaan tai ruokakuntaan. Saatettavalla pitää olla tarve sosiaalisesta yhdessäolosta ja seurasta aterian aikana.
- Ruoanlaittotukea kotona, jos itse kykenee osallistumaan ruoan valmistukseen
- Jos yllämainitut toimet eivät vastaa tarvetta, voi kotiin toimitettu tuore jäädytetty ruoka olla vaihtoehto.
- Jos muista päivän aterioista ei selviydytä omin voimin, on mahdollista saada tukea useamman kerran päivässä yksinkertaisen aterian valmistuksessa. Jos ruoan ja juoman nauttimisesta ei selviydy, voi tarpeen vaatiessa saada siihen apua.

Tiskausapua annetaan kerran päivässä.

Saattopalvelu

Jos ei omin avuin pääse osallistumaan toimintaan tai vastaavaan, siihen voi saada saattoapua:

- Sosiaaliseen toimintaan osallistumiseen myönnetään saattopalvelua 1-2 kertaa viikossa.
- Päivittäistavaroiden ostamista varten saa saattajan vain, jos siihen on erityissyitä
- Parturikampaajaa, jalkahoitoa ja vastaavaa varten saa saattajan tarpeen vaatiessa.
- Terveyskeskus-, hammaslääkäri- ja sairaalakäyntejä varten saa saattajan vain, jos siihen on erityissyitä.
- Saattajan tukea päivystyskäyntejä varten terveyskeskukseen, hammaslääkäriin ja sairaalaan ei myönnetä.

Oleskelu ulkoilmassa

Jos ei voi huolehtia ulkoilmassa oleskelusta ja/tai sosiaalisesta seurustelusta itse, voi saada apua siihen 1-2 kertaa viikossa tai erityissyistä useammin.

Ostokset

Jos tarvitsee apua päivittäistavaroiden kotiin saamisessa, voi saada apua siihen kerran viikossa. Apua kestopöydökykkeiden ostamiseen myönnetään 1-2 kertaa vuodessa. Välttämättömiä apteekkiostoksia tai pankkia varten saattopalvelua myönnetään tavallisesti kerran kuukaudessa.

Siivous

Jos ei itse selviydy siivouksesta, kahden huoneen ja keittiön, eteisen ja vessan siivoukseen voidaan myöntää apua joka kolmas viikko. Erityistarpeiden, kuten esimerkiksi sairauden johdosta, siivous voidaan suorittaa useammin.

Apua ikkunanpesuun sekä jääkaapin ja pakastimen sulattamiseen voidaan myöntää kahdesti vuodessa.

Apua ei myönnetä saneeraukseen, suusiivoukseen, muuttosiivoukseen tai kellarin siivoukseen.

Pyykinpesu

Jos ei itse selviydy pyykinpesusta, voi joka toinen viikko saada apua siihen. Erityistarpeiden, kuten esimerkiksi sairauden johdosta, pyykinpesu voidaan suorittaa useammin.

Tukea ei myönnetä nyrkki-pyykkiin, mankelointiin, alusvaatteiden ja lakanoiden silittämiseen sekä mattopyykkiin.

Rajaukset

Apua myönnetään henkilökohtaisesti, eikä se kata kotitaloudessa muita asuvia tai vieraita.

Puolisot ja avopuolisot vastaavat yhteisesti kotitaloudesta. Sen johdosta apua ei myönnetä ruoanlaittoon, ostoksiin, siivoukseen tai pyykinpesuun, jos vain toisella pariskunnasta on heikentynyt toimintakyky. Yhdessä asuvat voivat auttaa toisiaan kotiaskareissa. Kotiaskareissa auttamista koskeva vaatimus kattaa myös kotona asuvat lapset iän ja kypsytyden mukaan.

Apua ei myönnetä ulkotöihin kuten lumenluontiin tai nurmikon leikkaamiseen, tavallisesti ei myöskään kotieläimistä huolehtimiseen.

Hoito- ja hoiva-asuminen

Hoito- ja hoiva-asumista myönnetään, kun huolenpidon, turvallisuuden ja valvonnan tarve on niin laajaa, ettei siitä enää pystytä huolehtimaan omassa asunnossa.

Yksilöllinen arviointi sisältää myös taloudellista taitekohtaa koskevan laskelman. Se merkitsee sitä, että tavallisessa asunnossa asumiselle myönnetyn tuen kustannusta verrataan hoito- ja hoiva-asuntopaikan kustannukseen.

Kun tavallisessa asumisessa jatkuvasti tukea tarvitsevien palvelujen käyttäjien kustannukset vastaavat tai ylittävät hoito- ja hoiva-asunnon kustannukset, heitä tiedotetaan mahdollisuudesta hakea ja saada paikka hoito- ja hoiva-asunnossa. Hoito- ja hoiva-asunnon paikan saannin edellytyksenä ei ole saavutettu taloudellinen taitekohta.

Rajaukset

Asunnon muotoilu ei sinänsä ole syy paikan myöntämiselle hoito- ja hoiva-asunnossa. Jos asunto on sopimattomasti suunniteltu henkilön tuki- ja aputarpeen kannalta, häntä kehoitetaan itseään hakemaan paremmin mukautettua asuntoa avoimilta asuntomarkkinoilta.

Jos hakija ei hyväksy kotona annettavaa tukea ja apua, ei se ole syy hoito- ja hoiva-asunnon myöntämiselle.

Muut tiedot

Myönnettyä paikkaa hoito- ja hoiva-asunnossa on tarjottava nopeasti, kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluttua päätöksestä. Paikan saaneelle on annettava mahdollisuus tutustua tarjottuun paikkaan voidakseen ottaa kantaa tarjoukseen. Kun konkreettista paikkaa on tarjottu, on muuton tapahduttava kahden viikon sisällä. Jos hoito- ja hoiva-asunto on myönnetty henkilön ollessa lyhytaikaisasunnossa tai sairaalassa, eikä hän voi välillä käydä kotona, hänellä ei ole oikeutta kieltäytyä tarjotusta paikasta hoito- ja hoiva-asunnossa.

Hakija voi kieltäytyä kerran tarjotusta paikasta ja silti säilyttää paikkansa odotuslistalla edellyttäen, että hän ei ole sairaalassa tai lyhytaikaisyksikössä. Jos hakija kieltäytyy paikasta useammin kuin kerran, suosittelemme hakijaa peruuttamaan hakemuksensa, jotta asia voitaisiin jättää sikseen. Jos niin ei tapahdu, etuuskäsittelijän on otettava asia uuteen, muuttuneita olosuhteita koskevaan harkintaan. Sen johdosta selvitetään, ovatko hakijan tarpeet muuttuneet sen jälkeen, kun paikka hoito- ja hoiva-asunnossa myönnettiin.

Hoito- ja hoiva-asunnon asukkaalla on muuton jälkeen oikeus pyytää toiseen hoito- ja hoiva-asuntoon siirtoa. Jos siirtoa pyydetään, etuuskäsittelijä ottaa yhteyttä hakijaan sekä hoito- ja hoiva-asuntolan henkilöstöön selvittääkseen siirron syyn. Jos siirto toteutetaan, hakija joutuu odotuslistalle, ja hänelle tarjotaan uutta paikkaa hoito- ja hoiva-asunnossa sellaisen vapautuessa.

Pariasuminen/yhdessä asumisen jatkaminen

Pariskunnilla on oltava mahdollisuus yhdessä asumiseen, vaikka toinen osapuoli tarvitsisikin niin laajaa tukea, hoitoa ja hoivaa, että hänen on asuttava hoito- ja hoiva-asunnossa. Mahdollisuus sisältyy kohtuulliseen elintasoon ikääntyneiden kohdalla, jotka asuvat pysyvästi yhdessä tai jotka ovat aiemmin asuneet pysyvästi yhdessä. Kysymyksessä ei saa olla lyhytaikainen yhteiselämä. Päätös on vapaaehtoinen ja edellyttää, että molemmat puoliset ja avopuoliset haluavat asua yhdessä. Etuuskäsittelijä selvittää ja tekee pariasumista koskevan päätöksen.

Lyhytaikaisoleskelu

Lyhytaikaisoleskelusta tehdään etuusarviointi, jolloin henkilö asuu tilapäisesti jossakin muualla kuin omassa asunnossaan ja saa hoitoa sekä hoivaa vuorokauden ympäri. Toiminta täydentää kotipalvelua, kotisairaanhoidoa ja omaistukea. Lyhytaikaisoleskelua voidaan myöntää joko yksittäisissä tapauksissa tai vuorotteluhoitona.

Lyhytaikaisoleskelu voi tulla ajankohtaiseksi sairaalahoidon jälkeen, omaisen lomituksen johdosta tai jos jotakin muuta on tapahtunut, jonka johdosta henkilöllä on laaja hoidon ja hoivan tarve, josta ei voida huolehtia omassa kodissa. Hän voi tarvita mobilisointia ja/tai tulevien tarpeiden selvitystä. Se voi myös olla oleskelua odotettaessa paikkaa hoito- ja hoiva-asunnossa tai saattohoitoa. Erityissyyinä voivat olla laaja asunnon sopeuttaminen tai sairaalahoidoa vaativat vaikeat lääkinälliset syyt.

Vuorotteluhoito merkitsee, että hoitoa ja hoivaa tarvitseva asuu vuorotellen kotona ja lyhytaikaisasunnossa. Omaisen saa lomitusta ja hoitoa tarvitseva voi siten asua pitempään tavallisessa asunnossaan.

Rajaukset

Hakijan kieltäytyminen kotona annettavasta tuesta ja avusta ei ole syy hoito- ja hoiva-asunnon myöntämiselle. Lyhytaikaisasumista ei myönnetä henkilöille, jotka asuvat hoito- ja hoiva-asunnossa tai ovat saaneet paikan sinne.

Muut tiedot

Muistisairaille voidaan myöntää lomitusta lyhytaikaisasunnossa, mutta muistisairaiden säännöllistä vuorotteluhoitoa ei suositella. Muistisairaille ja heidän omaisilleen suositeltava tukimuoto on kansallisten suuntaviivojen mukaan päivätoiminta tai lomitus kotona. Myönnettyjen tukitoimien on oltava tarve- ja edellytyslähitöisiä ja mukautettavissa ajankohtaiseen tilanteeseen.

Kotihoitoavustusta koskevat säännöt

Boråsin kaupunki tarjoaa joissakin tapauksissa avustusta, jota ei ole säädetty laissa, eikä se sisälly kohtuulliseen elintasoon kuten kotihoitoavustus.

Kotihoitoavustusta myönnetään henkilölle, jolla on fyysisistä, psyykkisistä tai muista syistä johtuvia suuria vaikeuksia selviytyä arjestaan, ja jota joku omainen hoitaa. Omaiseksi lasketaan tässä yhteydessä perhe, sukulainen tai muu henkilö. Vaatimuksena on, että hakija ja omainen asuvat samassa kotitaloudessa. Hakijalla on mahdollisuus jakaa avustus useille henkilöille, jos useat omaiset huolehtivat hoidosta.

Kotihoitoavustuksen myöntäminen edellyttää alla olevien kriteerien täyttymistä:

- Hakija on kirjoilla ja asuu vakituisesti Boråsin kaupungissa
- Hakija on täyttänyt 18 vuotta
- Hakijan arvioidaan tarvitsevan apua ja tukea vähintään 20 tuntina viikossa
- Tuen on perustuttava päivittäiseen avuntarpeeseen pukemisen ja riisuuntumisen, hygienian, vessakäyntien, siirtymisten, aterioinnin, säännöllisen valvonnan sekä joidenkin lääkinällisten toimien yhteydessä. Tukeen ei lasketa apua käytännön askareissa kuten ruoanlaitossa, ostoksissa, siivouksessa ja pyykinpesussa.
- Tukitarpeen odotetaan kestävän vähintään kuuden kuukauden ajan.

Kotihoitoavustusta saavalle voidaan päätöskaudella myöntää myös jompikumpi seuraavista tukitoimista:

- Maksuton lomitus kodissa 12 tunnin aikana kuukaudessa

tai

- Maksuton lyhytaikaisoleskelu neljän viikon aikana vuodessa.

Maksutonta lomitusta kotona ja maksutonta lyhytaikaisoleskelua ei voida yhdistää.

Muut tiedot

Kotihoitoavustus on kunnallinen avustus ja vahvistetaan viiteen prosenttiin hintaperusmäärästä kuukaudessa. Avustus ei ole veronalainen, ja se maksetaan hakijalle. Kotihoitoavustusta ei voida yhdistää muihin esimerkiksi Vakuutuskassan maksamiin korvauksiin.

Jos hakija on tilapäisesti poissa kotoa vähintään 14 päivää, kotihoitoavustus puolitetaan. Kotihoitoavustusta ei makseta, jos poissaolo käsittää kokonaisen kuukauden.

BORÅS
STAD

Postiosoite 501 80 Borås Käyntiosoite Stadshuset, Kungsgatan 55
Puhelin 033-35 70 00 sähköposti boras.stad@boras.se Internet boras.se